

Roadmap

การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2573

เป้าหมายที่ 1 การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย
ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. 2562

พลาสติกผสมสารออกโซ (Oxo)

ไมโครบีด
(Microbead)

พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม
(Cap Seal)

พ.ศ. 2565

กล่องโฟมบรรจุอาหาร

ถุงพลาสติกหูหิ้ว
ความหนา < 36 ไมครอน

แก้วพลาสติก
(แบบบางใช้ครั้งเดียว)

หลอดพลาสติก

เป้าหมายที่ 2 การนำขยะพลาสติก
เป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์

พ.ศ. 2570

100%

มาตรการจัดการขยะพลาสติก

1. มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด
2. มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค
3. มาตรการจัดการขยะพลาสติก หลังการบริโภค

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓

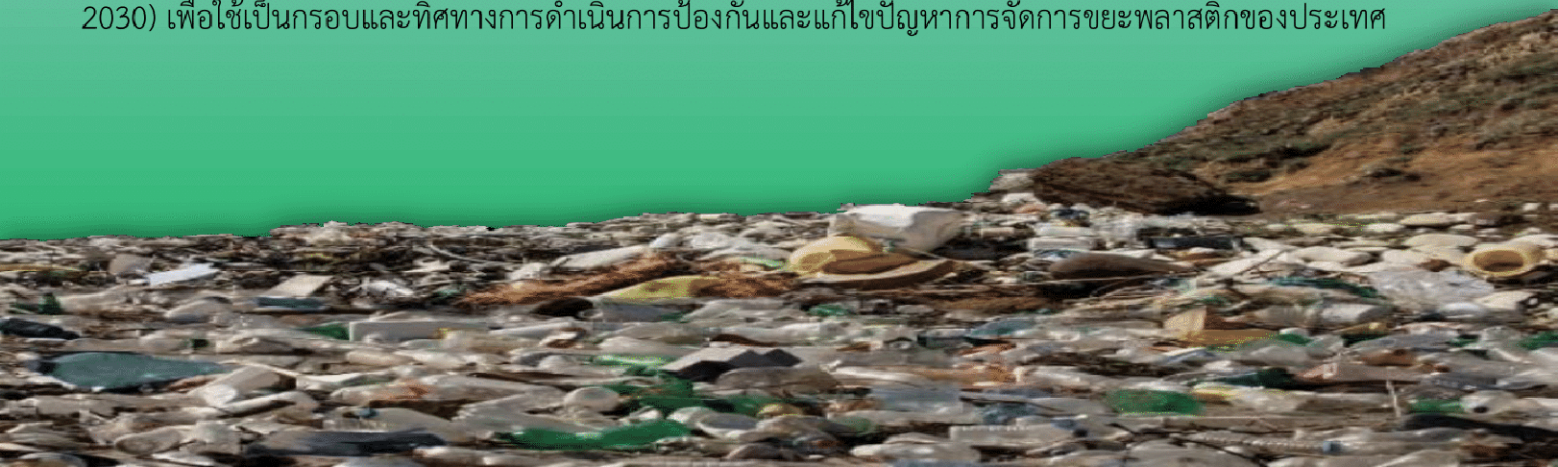
(Thailand's Roadmap on Plastic Waste Management 2018 - 2030)

๑. บทนำ

ประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ถูกจัดว่าเป็นประเทศลำดับต้นๆ ของโลกที่เป็นแหล่งสำคัญของขยะพลาสติกในทะเล และหลายประเทศทั่วโลกกำลังประสบกับวิกฤตขยะพลาสติกที่มีจำนวนมหาศาลสืบเนื่องจากการนำพลาสติกมาใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์อื่นมากขึ้น เนื่องด้วยคุณสมบัติของพลาสติกที่มีความยืดหยุ่นสามารถขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายรูปแบบ โดยในช่วง ๑๐ ปี ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีขยะพลาสติกเกิดขึ้นประมาณ ๑๒ % ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณปีละ ๒ ล้านตัน มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์เฉลี่ยประมาณปีละ ๐.๕ ล้านตัน ส่วนที่เหลือ ๑.๕ ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics : SUP) อาทิ ถุงร้อน ถุงเย็น ถุงหูหิ้ว แก้วพลาสติก หลอดพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร โดยไม่มีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) แม้พลาสติกจะมีอายุยาวนานแต่มีอายุการใช้งานสั้นมาก โดยจะถูกทิ้งเป็นขยะมูลฝอยด้วยปริมาณและสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขยะพลาสติกเหล่านี้จะถูกนำไปฝังกลบรวมกับขยะมูลฝอยอื่นๆ โดยทั่วไปแล้วขยะพลาสติกมีความคงทนและสามารถทนต่อแรงอัดได้สูง จึงใช้พื้นที่ในการฝังกลบมากกว่าขยะประเภทอื่น อีกทั้งยังใช้เวลาในการย่อยสลายนับร้อยปี ทำให้ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณและพื้นที่ฝังกลบ นอกจากนี้การทิ้งขี้ขี้ขยะพลาสติกกระจัดกระจายทั่วไป มักก่อให้เกิดปัญหาการอุดตันตามท่อระบายน้ำในเมืองทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมเมื่อฝนตกหนัก ปัญหาขยะลอยในแม่น้ำ ลำคลอง บางส่วนลงสู่ท้องทะเล ก่อให้เกิดปัญหาเศษขยะพลาสติกและไมโครพลาสติก ซึ่งเป็นปัญหามลพิษทางทะเลที่พบการแพร่กระจายในสิ่งแวดล้อมทางทะเลทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล ห่วงโซ่อาหาร และการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ อีกทั้งยังแพร่กระจายอยู่ในหลายส่วนของสิ่งแวดล้อม เช่น ชายหาด ตะกอนดินในปากแม่น้ำ ตลอดจนการเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารของมนุษย์

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขยะพลาสติก โดยนายกรัฐมนตรี ได้มีข้อสั่งการในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับทุกภาคส่วนเร่งรัดดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกแบบบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการพลาสติกตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การจำหน่าย การบริโภค และการจัดการ ณ ปลายทาง ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการการบริหารจัดการขยะพลาสติกภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะทำงานด้านการพัฒนาหลักการจัดการพลาสติกภายใต้คณะอนุกรรมการการบริหารจัดการพลาสติก กรมควบคุมมลพิษในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จึงได้จัดทำ (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติกของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ (Thailand's Roadmap on Plastic Waste Management 2018 - 2030) เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ

Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ได้เปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ สถาบันการศึกษา และประชาชนที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ โดยผ่านการประชุมคณะกรรมการพัฒนากลไกการจัดการพลาสติก จำนวน ๓ ครั้ง การประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบการภายใต้กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน ๓ ครั้ง และคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติก จำนวน ๕ ครั้ง เพื่อให้ได้ Roadmap ที่สามารถถ่ายทอดเป็นแผนงาน/โครงการของหน่วยงาน และดำเนินการได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยได้เสนอ Roadmap ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบต่อกรอบแนวทาง รวมทั้งเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยผลที่ได้จากการประชุมต่างๆ ดังกล่าว ได้นำมาปรับปรุง แก้ไข Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อประกาศเป็นนโยบายระดับชาติผลักดันไปสู่การปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๒.สถานการณ์การจัดการขยะพลาสติก

๒.๑ สถานการณ์

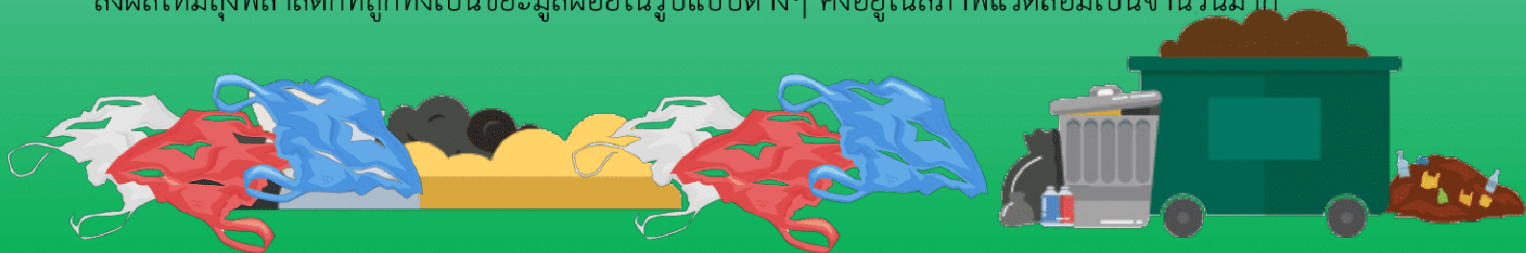
ในปี ๒๕๖๐ มีการผลิตเม็ดพลาสติกภายในประเทศ ๘.๕๑๘ ล้านตัน มีการส่งออกเม็ดพลาสติก ๕.๑๙๙ ล้านตัน และมีการนำเข้าเม็ดพลาสติก ๑.๙๖๒ ล้านตัน และมีการนำเข้าเศษพลาสติกรีไซเคิล ๐.๑๕๒ ล้านตัน จากการประเมิน พบว่า มีการบริโภคพลาสติกรวมภายในประเทศ ๕.๒๘๑ ล้านตัน โดยมีการใช้งานพลาสติกในเกือบทุกสาขาอุตสาหกรรม ทั้งในบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Electrical & Electronics) การก่อสร้าง (Construction) ชิ้นส่วนรถยนต์ (Auto Part) เครื่องใช้ในครัวเรือน (House ware) และอื่น ๆ โดยพบว่า มีสัดส่วนการใช้พลาสติกเพื่อผลิตบรรจุภัณฑ์ (Packaging) มากที่สุด ๒.๓๓๑ ล้านตัน (๔๑.๔%) ซึ่งเป็นการใช้งานในระยะสั้นหรือใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ที่ก่อให้เกิดขยะมากที่สุด ได้แก่ ถุงร้อน ถุงเย็น ถุงหิ้ว หลอดพลาสติก โดยมีขยะพลาสติกเกิดขึ้นภายหลังการบริโภค ประมาณ ๑.๙๓ ล้านตัน มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณ ๐.๓๙ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๐.๒๑) ส่วนที่เหลือตกค้างและก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ๑.๕๑ ล้านตัน (ร้อยละ ๗๘.๒๔) และหลุดรอดสู่สิ่งแวดล้อม ๐.๐๓ ล้านตัน (ร้อยละ ๑.๕๕)

๒.๒ การจัดการขยะพลาสติก

ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีการจัดการขยะพลาสติก ดังนี้

๑) การฝังกลบ (Land Fill) ส่วนใหญ่เป็นเศษขยะถุงพลาสติกที่ปนเปื้อน ไม่คุ้มกับต้นทุนในการจัดเก็บ และการล้างทำความสะอาดของผู้เก็บของใช้แล้วมาขายเป็นอาชีพ ซึ่งได้แก่ ถุงพลาสติกที่ทำจากพลาสติกประเภท PP (Polypropylene) HDPE (High Density Polyethylene) และ LDPE (Low density polyethylene) ตัวอย่างเช่น ถุงร้อน ถุงเย็นที่ใช้บรรจุอาหาร ถุงหิ้ว ถุงของพลาสติก ขยะเหล่านี้ถูกนำไปทิ้งในสถานที่ฝังกลบ หรือเทกองกลางแจ้ง ตามสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะ เป็นปัญหาต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยเนื่องจากขยะดังกล่าวมีความคงทนย่อยสลายตามธรรมชาติน้อย ทำให้สิ้นเปลืองพื้นที่ฝังกลบและงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งการใช้ถุงพลาสติกเก็บรวบรวมขยะไปฝังกลบทำให้ย่อยสลายได้ยากยิ่งขึ้น

๒) การนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยผ่านกระบวนการรีไซเคิล (Recycle) และ การใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นทางเลือกที่ให้ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุดทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก แต่การรีไซเคิลผลิตภัณฑ์พลาสติกมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เนื่องจากส่วนใหญ่มีการปนเปื้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขยะอินทรีย์ ทั้งนี้ พลาสติกมีหลากหลายชนิดการนำพลาสติกกลับมาใช้ใหม่จะต้องแยกพลาสติกแต่ละชนิดออกจากกันก่อน สำหรับถุงพลาสติกในปัจจุบันมีการนำกลับเข้าสู่โรงงานเพื่อรีไซเคิลเพียงบางส่วนเท่านั้น ส่งผลให้มีถุงพลาสติกที่ถูกทิ้งเป็นขยะมูลฝอยในรูปแบบต่างๆ คงอยู่ในสภาพแวดล้อมเป็นจำนวนมาก

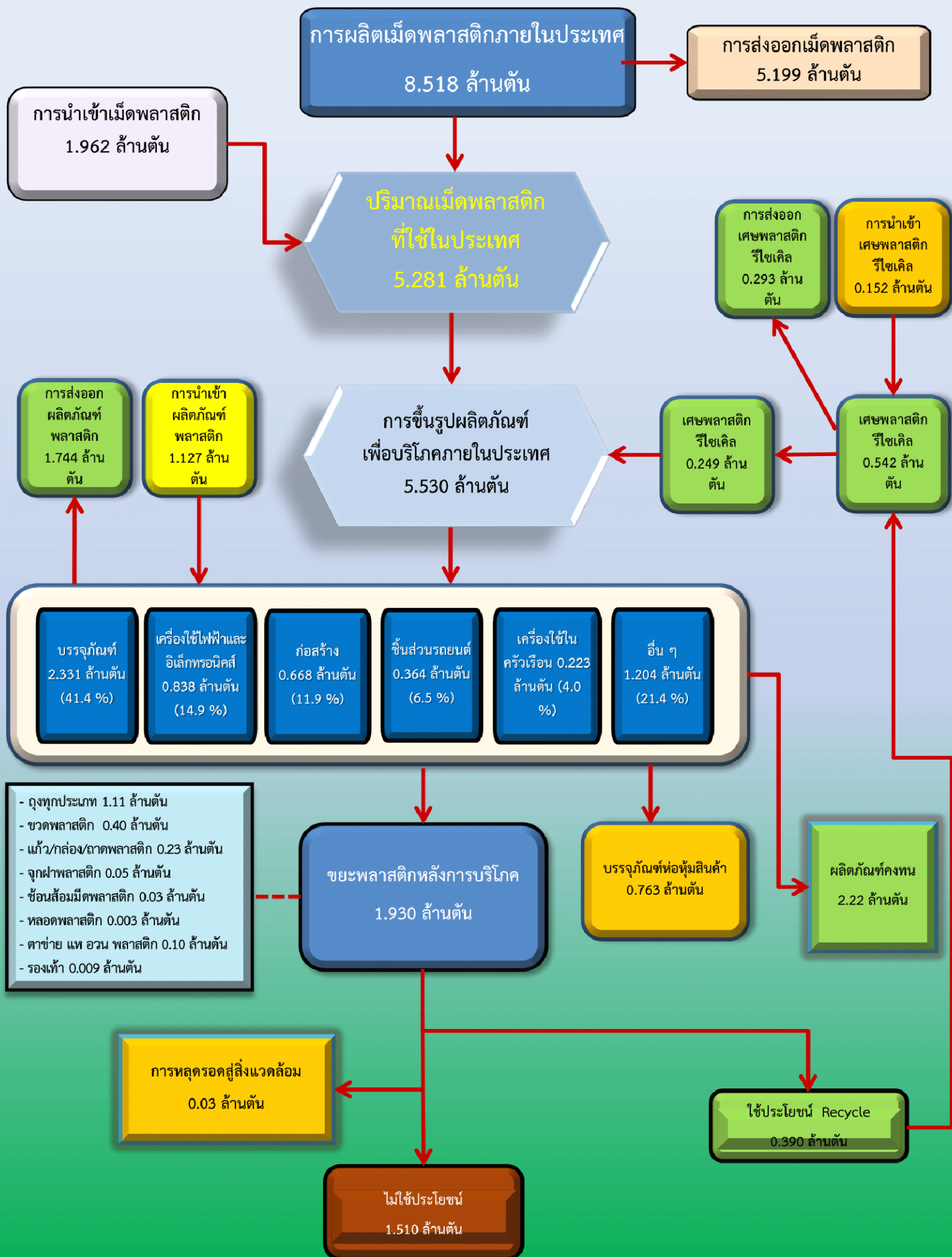

๓) RDF (Refuse Derived Fuel) การนำขยะพลาสติกมาผลิตเป็น RDF ซึ่งเป็นการจัดการที่ดีวิธีหนึ่ง เนื่องจากขยะพลาสติกเป็นขยะที่ให้ค่าความร้อนสูง (Heating Value) เหมาะในการนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง RDF โดยการปรับปรุงและแปลงสภาพขยะพลาสติกให้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ ในประเทศไทยมีการนำ RDF มาใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานผลิตปูนซีเมนต์รายใหญ่ อาทิ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย บริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง และบริษัทปูนซีเมนต์ที่ฟิไอ

๔) การเผา โดยปกติขยะพลาสติกที่ไม่ได้รับการคัดแยกจะถูกนำไปกำจัดรวมกับขยะมูลฝอยทั่วไป ประเทศไทยมีระบบเตาเผา ๒ รูปแบบ คือ เตาเผาผลิตพลังงาน (WTE : Waste to Energy) และเตาเผาทิ้ง โดยเตาเผาผลิตพลังงาน มีเพียง ๖ แห่ง เตาเผาทิ้งแบบถูกต้อง จำนวน ๓๗ แห่ง และเตาเผาทิ้งแบบไม่ถูกต้อง จำนวน ๕๗ แห่ง รวมทั้งมีการเผากลางแจ้ง ๙๓ แห่ง (ข้อมูลปี ๒๕๖๐ กรมควบคุมมลพิษ) การเผาแบบไม่ถูกต้องจะส่งผลให้เกิดสารพิษในชั้นบรรยากาศจากส่วนประกอบของพลาสติก อาจนำไปสู่การปนเปื้อนของแหล่งน้ำ แหล่งดิน รวมไปถึงในระบบห่วงโซ่อาหาร สำหรับการเผาพลาสติกประเภทพีวีซี (Polyvinyl chloride : PVC) จะส่งผลให้เกิดสาร Dioxin ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง

๕) น้ำมัน ขยะพลาสติกสามารถนำมาแปรรูปเป็นน้ำมันไพโรไลซิส (Pyrolysis) ได้ เนื่องจากขยะพลาสติกจะมีสารไฮโดรคาร์บอนเป็นองค์ประกอบหลัก ปัจจุบันประเทศไทยมีการศึกษาทดลองแปรรูปขยะพลาสติกเป็นน้ำมันไพโรไลซิสในหลายพื้นที่ แต่ยังไม่เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน หากมีการนำขยะพลาสติกมาแปรรูปเป็นน้ำมันไพโรไลซิสได้ จะช่วยแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกได้ดีวิธีหนึ่ง

๒.๓ ปัญหาการจัดการขยะพลาสติก

๒.๓.๑ ปัญหาจากการออกแบบและการผลิต

๑) ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์พลาสติกมีการออกแบบเพื่อสิ่งแวดล้อม (Design for Environment : DfE) ยังไม่มากเท่าที่ควร

๒) ไม่มีกฎหมายบังคับ ให้ผู้ผลิตระบุประเภทของพลาสติกที่ใช้เป็นผลิตภัณฑ์ทำให้ไม่สามารถจำแนกประเภทของพลาสติกเพื่อการรีไซเคิลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ขาดการวิจัยและพัฒนาการใช้วัสดุทดแทนพลาสติก/การใช้วัสดุทดแทนยังไม่แพร่หลาย เนื่องจากมีราคาแพง

๒.๓.๒ ปัญหาจากการบริโภค

๑) การใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เนื่องจากความสะดวกและราคาถูกทั้งในสถานประกอบการที่เป็นผู้ให้และประชาชนที่เป็นผู้รับ

๒) พฤติกรรมการบริโภคของสังคมไทยนิยมใช้ถุงพลาสติกบรรจุอาหาร ทำให้ถุงพลาสติกปนเปื้อนอาหารและกลายเป็นขยะ ส่งผลให้ยากต่อการนำกลับมาใช้ซ้ำหรือนำกลับมารีไซเคิล

๓) ยังไม่มีกฎหมาย/กฎระเบียบจำกัดการใช้ถุงพลาสติกในการบรรจุสินค้าหรือผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียว การดำเนินงานที่ผ่านมาดำเนินการได้เฉพาะการณรงค์สร้างการมีส่วนร่วม

๒.๓.๓ ปัญหาการจัดการขยะพลาสติกภายหลังการบริโภค

๑) ความร่วมมือและความตระหนักจากประชาชน ในการลดและคัดแยกขยะพลาสติกยังมีน้อย

๒) การให้บริการเก็บขนขยะไม่ทั่วถึงทำให้ขยะพลาสติกบางส่วนลงสู่แหล่งน้ำและออกสู่ทะเล ทำให้เกิดปัญหาขยะทะเลและส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตในทะเล

๓) ขาดระบบรวบรวมและเก็บขนเพื่อนำกลับไปหมุนเวียนเป็นวัตถุดิบใหม่ (Circular Economy) ทำให้ต้องนำไปกำจัดโดยการเผาและฝังกลบ โดยการฝังกลบต้องใช้เวลาในการย่อยสลายยาวนานหลายร้อยปี ทำให้สิ้นเปลืองพื้นที่ฝังกลบและเป็นปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางดินและทางน้ำ สำหรับการเผาต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและยังไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่

๔) ไม่มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่ส่งเสริมการคัดแยกและการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle)

๓. (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ (Thailand's Roadmap on Plastic Waste Management 2018 - 2030)

วิสัยทัศน์ : ก้าวสู่การจัดการพลาสติกที่ยั่งยืน ด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน

(Moving Towards Sustainable Plastic Management by Circular Economy)

๓.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

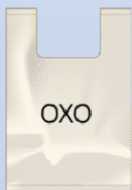
๓.๒ เป้าหมาย

Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะเป้าหมาย ที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources) ประกอบด้วย ๒ เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) ๒) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมของสารอ็อกโซ่ (Oxo) และ ๓) ไมโครบีด (Microbead)
- เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ๑) ถุงพลาสติกหูหิ้วขนาดความหนา น้อยกว่า ๓๖ ไมครอน ๒) กล่องโฟมบรรจุอาหาร ๓) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ ๔) หลอดพลาสติก

พลาสติกผสมสารอ็อกโซ่ (Oxo)

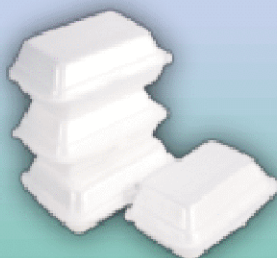
พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม
(Cap Seal)

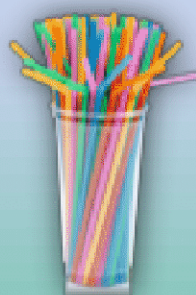
ไมโครบีด
(Microbead)

ถุงพลาสติกหูหิ้ว
ความหนา < 36 ไมครอน

กล่องโฟมบรรจุอาหาร

หลอดพลาสติก

แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว)

เป้าหมายที่ ๒ การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ โดยจะมีการศึกษาและกำหนดเป้าหมายของพลาสติกที่น่ากลับมาใช้ประโยชน์และส่วนที่เป็นของเสียก็จะถูกนำไปกำจัดให้ถูกวิธี ได้แก่ การจัดการขยะพลาสติกด้วยการเผาเป็นพลังงาน

ตารางแสดง รายละเอียดเป้าหมาย กรอบระยะเวลาในการลด เลิกใช้ และการนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	กรอบระยะเวลา												
	ระยะที่ ๑		ระยะที่ ๒			ระยะที่ ๓							
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑	๒๕๗๒	๒๕๗๓
๑. การลด และเลิกใช้ พลาสติกเป้าหมาย ด้วย การใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม													
๑.๑ พลาสติกหุ้มฝาขวด น้ำดื่ม (Cap Seal)	๘๐%	☒ ๑๐๐%											
๑.๒ ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารออกโซ่ Oxo		☒ ๑๐๐%											
๑.๓ Microbead จากพลาสติก		☒ ๑๐๐%											
๑.๔ ถุงพลาสติกหูหิ้ว ขนาดความหนา < ๓๖ ไมครอน		๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๕ กล่องโฟมบรรจุอาหาร		๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๖ แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว)		๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๗ หลอดพลาสติก		๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๒. การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์	๒๒%	๒๕%	๓๐%	๔๐%	๕๐%	๖๐%	๗๐%	๘๐%	๙๐%	☒ ๑๐๐%			

หมายเหตุ

- ๑) กล่องโฟม หมายถึง กล่องโฟมสำหรับใช้บรรจุอาหาร
- ๒) การกำหนดขนาดความหนาของแก้วพลาสติกอยู่ระหว่างการหารือของผู้ประกอบการ
- ๓) หลอดพลาสติก ยกเว้นการใช้กรณีมีความจำเป็นสำหรับ เด็ก คนชรา ผู้ป่วย
- ๔) มีการทบทวนแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก ทุก ๑๘ เดือน

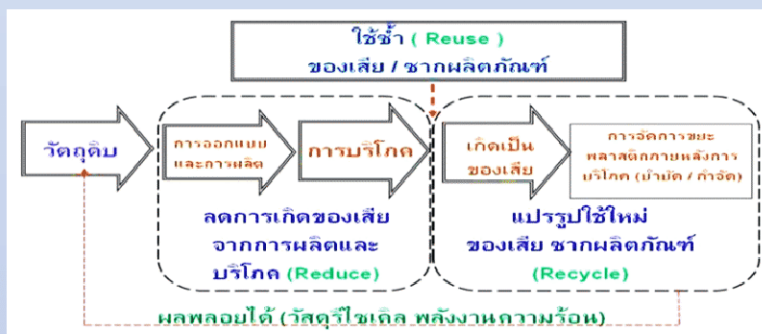
๔. กรอบแนวคิด

๔.๑ การจัดการพลาสติกตลอดวงจรชีวิต (Life Cycle)

- ๑) การจัดการพลาสติกในขั้นตอนการออกแบบและการผลิต โดยการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ หรือ Eco-Design
- ๒) การจัดการพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค
- ๓) การจัดการพลาสติกหลังการบริโภค ได้แก่ การคัดแยก การเก็บขน การนำกลับมาใช้ประโยชน์และการกำจัด

๔.๒ หลักการ 3R ประกอบด้วย

- ๑) ลดการใช้ (Reduce) ที่แหล่งกำเนิดในขั้นตอนของการออกแบบ การผลิต และการบริโภค โดยการลดปริมาณการใช้ลงโดยใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการใช้อย่างฟุ่มเฟือยเพื่อลดการสูญเสียและลดปริมาณขยะให้มากที่สุด
- ๒) การใช้ซ้ำ (Reuse) โดยการนำของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ
- ๓) การนำมาแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการนำขยะรีไซเคิล/ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

๔.๓ หลักการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership)

ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ต้องเข้ามารับรู้และมีส่วนร่วมในการจัดการขยะพลาสติก โดยเฉพาะในส่วน การลด การคัดแยก การขนส่ง ระบบมัดจำและระบบเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ (Deposit Refund)

๔.๔ แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

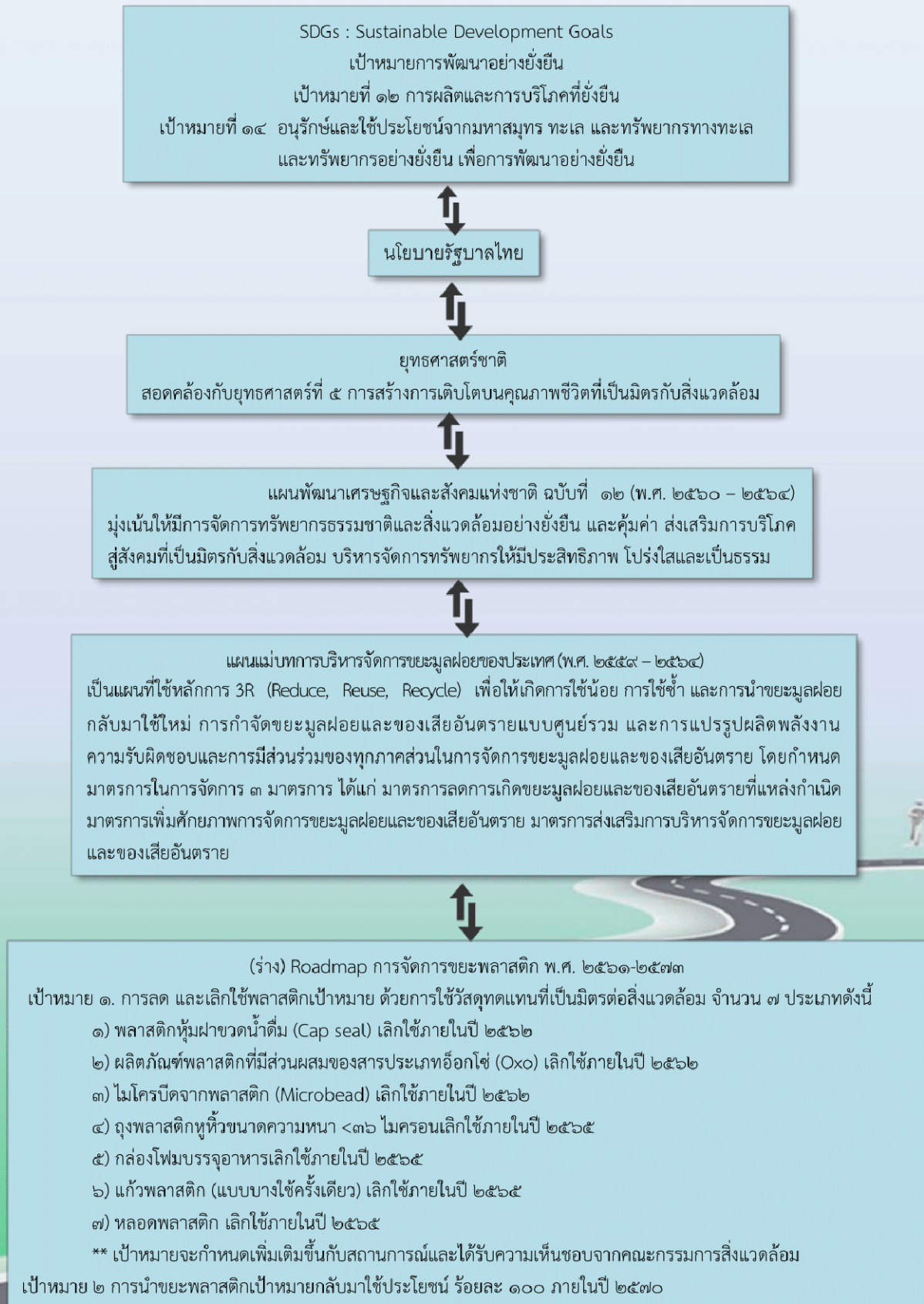
การจัดการขยะพลาสติกให้เกิดความยั่งยืนต้องมีการนำพลาสติกกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าของทรัพยากร ให้ครบวงจรทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๔.๕ ผู้ผลิตมีส่วนร่วมในการจัดการขยะพลาสติก โดยใช้หลักการ (Responsible consumption and production)

สนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ ๑๒ การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕. ความเชื่อมโยงกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง

(ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) และแผนระดับชาติ ซึ่งได้แก่ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

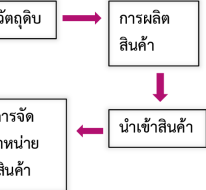
(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓

วงจรการเกิดขยะพลาสติก

มาตรการ/แผนงาน/โครงการ

เป้าหมาย

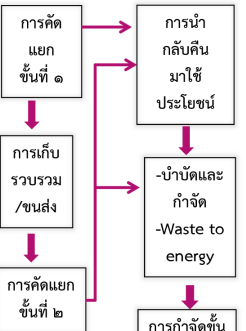
ขั้นตอน ๑ การออกแบบและการผลิต

ขั้นตอน ๒ การบริโภค

ขั้นตอน ๓ การจัดการขยะพลาสติกภายหลังการบริโภค

มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด

การจัดทำหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลงในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
การสร้างมาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกที่นำกลับมารีไซเคิลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ค้าปลีก และเจ้าของแบรนด์ในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์สู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
การส่งเสริมให้มีการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อนำมารีไซเคิลหรือทำประโยชน์ใหม่ได้ 100%
การพัฒนาสัญลักษณ์และมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อส่งเสริมการคัดแยกจัดเก็บเข้าสู่ระบบรีไซเคิลอย่างครบวงจร
การส่งเสริมให้ผู้บริโภคเกิดการซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) หรือการนำไปรีไซเคิลหรือทำประโยชน์ได้ 100%
การสร้างคู่มือการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
การสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อทดแทนพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics)
การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติก Material Flow of Plastic ของประเทศ

มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค

การลด เลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชนได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) ๒) พลาสติกหุ้มสกรูอ็อกโซ (Oxo) ๓) ไมโครบีด (Microbead) ๔) โฟมบรรจุอาหาร ๕) ถุงพลาสติกหูหิ้ว ๖) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) ๗) หลอดพลาสติก
การลด เลิกใช้ พลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) หรือขยะพลาสติกอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และไม่สามารถนำกลับเข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
โครงการ "ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม" เพื่อลด เลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
๑) การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ๒) การกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เพื่อส่งเสริมห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสดทั่วประเทศ
๓) การลดใช้ถุงพลาสติกหุ้มและงัดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้ง ๑๕๔ แห่ง ๔) การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงัดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์๕) การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล
การประกาศพื้นที่ปลอดบุหรี่และปลอดขยะตาม พรบ. การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘
การประกาศ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ ในการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนสมัยพิเศษด้านขยะทะเล
การบรรจุภัณฑ์ปลอดพลาสติกและพลาสติกใช้ครั้งเดียว อื่นๆ ในสถานที่บริการ โดยให้แก่นักเรียนที่มีภาระกิจ ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องเศรษฐกิจหมุนเวียนและการจัดการทรัพยากรโดยการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
การสนับสนุนองค์ความรู้ วัฒนธรรม ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักแก่ประชาชนเยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
การกำหนดกฎระเบียบ/ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล เพื่อป้องกันการใช้ขยะลงสู่ทะเล
ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค

การสนับสนุนการนำขยะพลาสติกเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล
การนำขยะพลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
การพัฒนากฎหมายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก ตามที่ได้มีการพัฒนากฎหมายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการคัดแยก/รวบรวมขยะภายใต้ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
การส่งเสริมให้ร้านรับซื้อของเก่ามีการจัดการสภาพร้านที่ดี
การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำขยะพลาสติกมาผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF)
ส่งเสริมให้เกิดหน่วยคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะอินทรีย์ในระดับชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติกและขยะรีไซเคิลอื่นๆ
ส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ Upcycling ทั้งในระดับบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม (เช่น ทำเล็จากขยะขวด PET)
การจัดให้มีระบบการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์พลาสติกตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR)
การพัฒนากระบวนการรวบรวมขยะพลาสติกในพื้นที่ของรัฐบาลหรือเอกชนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งส่งเสริมระบบมัดจำและระบบเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ (Deposit Refund)
การวางระบบและโครงสร้างพื้นฐานในการคัดแยกและจัดการขยะแบบครบวงจรในทุกพื้นที่
โครงการถนนพลาสติกตัวอย่างในพื้นที่ภาคเอกชนและขยายผลสู่การเป็นมาตรฐานถนนพลาสติกสำหรับประเทศไทย เพื่อนำไปเป็นวิธีการแก้ไขปัญหามลพิษขยะพลาสติก ในพื้นที่อื่นต่อไป
จัดทำโมเดลโครงการนำร่องการจัดการขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่นำร่อง ได้แก่ (คลองเตย, ระยอง)
โครงการทำไม้เทียมหรือผลิตภัณฑ์เพื่อการก่อสร้างจากขยะพลาสติกเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว
การศึกษา ค้นคว้า และจัดหาเทคโนโลยีในการจัดการใช้ประโยชน์ขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างโมเดลธุรกิจที่ยั่งยืน
การศึกษาวิจัย/ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการจัดการพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastic) แบบไม่ถูกต้อง
การรณรงค์เชิญชวนผู้ประกอบการ หรือชุมชน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการขยะพลาสติกที่ดีและครบวงจร
โครงการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากขยะพลาสติกอื่นๆ ได้แก่ ถ่าน ผลิตภัณฑ์อื่นๆ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	กรอบระยะเวลา											
	ระยะที่ ๑		ระยะที่ ๒				ระยะที่ ๓					
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑	๒๕๗๓
๑. การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม												
๑.๑ พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal)	๘๐%	☒ ๑๐๐%										
๑.๒ ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารอีออกซ์ Oxo		☒ ๑๐๐%										
๑.๓ Microbead จากพลาสติก		☒ ๑๐๐%										
๑.๔ พลาสติกหุ้มขวดความหนา < ๓๖ ไมครอน	๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๕ กัดใช้โฟมบรรจุอาหาร	๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๖ แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว)	๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๑.๗ หลอดพลาสติก	๒๕%	๕๐%	๗๕%	☒ ๑๐๐%								
๒. การนำขยะพลาสติกเป้าหมาย กลับมาใช้ประโยชน์	๒๒%	๒๕%	๓๐%	๔๐%	๕๐%	๖๐%	๗๐%	๘๐%	๙๐%	☒ ๑๐๐%		

โปรดทราบ

ข้อความในเอกสารนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างพิจารณา และไม่พึงเปิดเผยแก่สาธารณชนจนกว่าจะเปิดเผยโดย ทางการ ผู้หนึ่งผู้ใดนำไปเปิดเผย ผู้นั้นต้องรับผิดชอบ

๖. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓

ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด

- การจัดทำหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลงในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสร้างมาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกที่น่ากลับมารีไซเคิลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ค้าปลีก และเจ้าของแบรนด์ในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์สู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
- การส่งเสริมให้มีการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อนำมารีไซเคิลหรือทำประโยชน์ใหม่ได้ ๑๐๐%
- การพัฒนาสัญลักษณ์และมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อส่งเสริมการคัดแยกจัดเก็บเข้าสู่ระบบรีไซเคิลอย่างครบวงจร
- การส่งเสริมให้ผู้บริโภคเกิดการซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) หรือการนำไปรีไซเคิลหรือทำประโยชน์ได้ ๑๐๐%
- การสร้างคู่มือการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อทดแทนพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics)
- การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติก Material Flow of Plastic ของประเทศ

มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค

- การลด เลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน ได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) ๒) พลาสติกที่ผสมสารออกโซ (Oxo) ๓) ไมโครบีด (Microbead)
- โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อลด เลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน

๑) การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

๒) การกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เพื่อส่งเสริมห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสดทั่วประเทศ

๓) การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้ง ๑๕๔ แห่ง

๔) การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์ ๘ แห่ง

๕) การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

- การประกาศ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ อย่างเป็นทางการในการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๙ (the ๙th Regional 3R Forum in Asia and the Pacific)
- การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนสมัยพิเศษด้านขยะทะเล ครั้งที่ ๑ (The special ASEAN Ministerial Meeting on Marine Debris) เดือนมีนาคม ๒๕๖๒
- การพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่อง เศรษฐกิจหมุนเวียนและการจัดการทรัพยากรโดยการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง

ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ (ต่อ)

- การสนับสนุนองค์ความรู้ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนัก แก่ประชาชน เยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- การกำหนดกฎ/ระเบียบ/ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล เพื่อป้องกันการทิ้งขยะลงสู่ทะเล
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค

- การสนับสนุนการนำขยะพลาสติกเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล
- การนำขยะพลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- การพัฒนากฎหมายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
- การส่งเสริมให้ร้านรับซื้อของเก่ามีการจัดการสภาพร้านที่ดี
- การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำขยะพลาสติกมาผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF)
- ส่งเสริมให้เกิดหน่วยคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะอินทรีย์ในระดับชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติกและขยะรีไซเคิลอื่นๆ
- การส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ Upcycling ทั้งในระดับบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม เช่น ทำเสื้อจากขยะขวด PET
- การจัดให้มีระบบการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์พลาสติกเมื่อหมดอายุการใช้งาน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมการรีไซเคิล และการบำบัดกำจัดอย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR)
- การพัฒนาระบบรวบรวมขยะพลาสติกในพื้นที่ของรัฐหรือเอกชนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งส่งเสริมระบบมัดจำและระบบเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ (Deposit Refund)
- การวางระบบและโครงสร้างพื้นฐานในการคัดแยกและจัดการขยะแบบครบวงจรในทุกพื้นที่
- โครงการถนนพลาสติกตัวอย่างในพื้นที่ภาคเอกชนและขยายผลสู่การเป็นมาตรฐานถนนพลาสติกสำหรับประเทศไทย เพื่อนำไปเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก ในพื้นที่อื่นต่อไป
- จัดทำโมเดลโครงการนาร่องการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่นำร่อง ได้แก่ ระยอง คลองเตย
- โครงการทำไม้เทียมหรือผลิตภัณฑ์เพื่อการก่อสร้างจากขยะพลาสติกเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว
- การศึกษา ค้นคว้า และจัดหาเทคโนโลยีในการจัดการใช้ประโยชน์ขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างโมเดลธุรกิจที่อย่างยั่งยืน
- การศึกษาวิจัยผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการจัดการพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastic) แบบไม่ถูกต้อง
- การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการ หรือชุมชน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการขยะพลาสติกที่ดี

ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด

- การจัดทำหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลงในระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสร้างมาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกที่นำกลับมาใช้ใหม่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ค้าปลีก และเจ้าของแบรนด์ในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์สู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
- การส่งเสริมให้มีการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อนำมาใช้ใหม่หรือทำประโยชน์ใหม่ได้ ๑๐๐%
- การพัฒนาสัญลักษณ์และมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อส่งเสริมการคัดแยกจัดเก็บเข้าสู่ระบบรีไซเคิลอย่างครบวงจร
- การส่งเสริมให้ผู้บริโภคเกิดการซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) หรือการนำไปรีไซเคิลหรือทำประโยชน์ได้ ๑๐๐%
- การสร้างคู่มือการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อทดแทนพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics)
- การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติก Material Flow of Plastic ของประเทศ

มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค

- การลด เลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน ได้แก่
 - ๑) โฟมบรรจุอาหาร ๒) ถุงพลาสติกหูหิ้ว ๓) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) ๔) หลอดพลาสติก
- โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อลด เลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
 - ๑) การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
 - ๒) การกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เพื่อส่งเสริมห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสดทั่วประเทศ
 - ๓) การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้ง ๑๕๔ แห่ง
 - ๔) การลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์ ๘ แห่ง
 - ๕) การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล

ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

- การรณรงค์แจกหลอดพลาสติกและพลาสติกครั้งเดียวอื่นๆ ในสถานที่บริการ โดยให้แจกในกรณีที่มีการร้องขอ ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่อง เศรษฐกิจหมุนเวียนและการจัดการทรัพยากรโดยการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- การสนับสนุนองค์ความรู้ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนัก แก่ประชาชน เยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- การกำหนดกฎ/ระเบียบ/ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล เพื่อป้องกันการทิ้งขยะลงสู่ทะเล
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค

- การสนับสนุนการนำขยะพลาสติกเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล
- การนำขยะพลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- การพัฒนานโยบายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
- การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก ตามที่ได้มีการพัฒนานโยบายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
- การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการคัดแยก/รวบรวมขยะภายใต้ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- การส่งเสริมให้ร้านรับซื้อของเก่ามีการจัดการสภาพร้านที่ดี
- การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำขยะพลาสติกมาผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF)
- ส่งเสริมให้เกิดหน่วยคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะอินทรีย์ในระดับชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติกและขยะรีไซเคิลอื่นๆ
- การส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ Upcycling ทั้งในระดับบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม เช่น ทำเสื้อจากขยะขวด PET
- การจัดให้มีระบบการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์พลาสติกเมื่อหมดอายุการใช้งาน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมการรีไซเคิล และการบำบัดกำจัดอย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR)

ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (ต่อ)

- การพัฒนาระบบรวบรวมขยะพลาสติกในพื้นที่ของรัฐหรือเอกชนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งส่งเสริมระบบมัดจำและระบบเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ (Deposit Refund)
- การวางระบบและโครงสร้างพื้นฐานในการคัดแยกและจัดการขยะแบบครบวงจรในทุกพื้นที่
- โครงการถนนพลาสติกตัวอย่างในพื้นที่ภาคเอกชนและขยายผลสู่การเป็นมาตรฐานถนนพลาสติกสำหรับประเทศไทยเพื่อนำไปเป็นวิธีการแก้ไขปัญหามลพิษขยะพลาสติก ในพื้นที่อื่นต่อไป
- จัดทำโมเดลโครงการนำร่องการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่นำร่อง ได้แก่ ระยอง คลองเตย
- โครงการทำไม้เทียมหรือผลิตภัณฑ์เพื่อการก่อสร้างจากขยะพลาสติกเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว
- การศึกษา ค้นคว้า และจัดหาเทคโนโลยีในการจัดการใช้ประโยชน์ขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างโมเดลธุรกิจที่ยั่งยืน
- การศึกษาวิจัยผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการจัดการพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastic) แบบไม่ถูกต้อง
- การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการ หรือชุมชน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการขยะพลาสติกที่ดี

ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓

มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด

- การสร้างมาตรฐานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกที่นำกลับมารีไซเคิลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การส่งเสริมให้มีการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) สำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อนำมารีไซเคิลหรือทำประโยชน์ใหม่ได้ ๑๐๐%
- การส่งเสริมให้ผู้บริโภคเกิดการซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีมาตรฐานการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design) หรือการนำไปรีไซเคิลหรือทำประโยชน์ได้ ๑๐๐%
- การสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อทดแทนพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics)
- การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติก Material Flow of Plastic ของประเทศ

มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค

- การลด เลิกใช้ พลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และไม่สามารถนำกลับเข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อลด เลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน
 - ๑) การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
 - ๒) การกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เพื่อส่งเสริมห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสดทั่วประเทศ
 - ๓) การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้ง ๑๕๔ แห่ง
 - ๔) การลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่สวนสัตว์
 - ๕) การจัดการขยะบ่อขยะทะเล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัดชายทะเล
- การประกาศพื้นปลอดบุหรี่และปลอดขยะตาม พระราชบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘
- การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่อง เศรษฐกิจหมุนเวียนและการจัดการทรัพยากรโดยการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- การสนับสนุนองค์ความรู้ วัฒนธรรม ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนัก แก่ประชาชน เยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค

- การสนับสนุนการนำขยะพลาสติกเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล
- การนำขยะพลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชน

ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓ (ต่อ)

- การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัด
- ตามที่ได้มีการพัฒนากฎหมายใหม่ (โครงการ Quick win ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)
- การส่งเสริมให้ร้านรับซื้อของเก่ามีการจัดการสภาพร้านที่ดี
- การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำขยะพลาสติกมาผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF)
- ส่งเสริมให้เกิดหน่วยคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะอินทรีย์ในระดับชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติก และขยะรีไซเคิลอื่นๆ
- การส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ Upcycling ทั้งในระดับบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม เช่น ทำเสื้อจากขยะขวด PET
- การพัฒนาระบบรวบรวมขยะพลาสติกในพื้นที่ของรัฐหรือเอกชนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาทิ ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งส่งเสริมระบบมัดจำและระบบเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ (Deposit Refund)
- การวางระบบและโครงสร้างพื้นฐานในการคัดแยกและจัดการขยะแบบครบวงจรในทุกพื้นที่
- โครงการถนนพลาสติกตัวอย่างในพื้นที่ภาคเอกชนและขยายผลสู่การเป็นมาตรฐานถนนพลาสติกสำหรับประเทศไทย เพื่อให้ทุกท้องที่นำไปแก้ปัญหาด้านขยะพลาสติกได้
- จัดทำโมเดลโครงการนำร่องการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่นำร่อง ได้แก่ ระยอง คลองเตย
- โครงการทำไม้เทียมหรือผลิตภัณฑ์เพื่อการก่อสร้างจากขยะพลาสติกเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว
- การศึกษา ค้นคว้า และจัดหาเทคโนโลยีในการจัดการใช้ประโยชน์ขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างโมเดลธุรกิจที่ยั่งยืน
- การศึกษาวิจัยผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการจัดการพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single-use plastic) แบบไม่ถูกต้อง
- การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการ หรือชุมชน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการขยะพลาสติกที่ดี
- โครงการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากขยะพลาสติกอื่นๆ ได้แก่ ถนน ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ

๗. บทบาทหน้าที่และหน่วยงานดำเนินการ

๗.๑ หน่วยงานกลาง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ โดยสร้างความร่วมมือและประสานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบคณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ ในการกำหนดรูปแบบ กลไกในการบริหารจัดการตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบริโภค และการจัดการปลายทาง การติดตาม ตรวจสอบ และทบทวนแผนงาน

๗.๒ หน่วยงานระดับพื้นที่

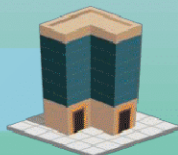

จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสำคัญในการดำเนินงานขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงานในการจัดการขยะพลาสติกในระดับจังหวัด และรวบรวมข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานของจังหวัดมายังหน่วยงานกลาง

๗.๓ ผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย/ผู้ประกอบการธุรกิจ

เพื่อให้สอดคล้องกับ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ สถาบันพลาสติก / กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก / สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย / สภาอุตสาหกรรมพลาสติก / ผู้ผลิต / ผู้จำหน่าย / ผู้ประกอบการธุรกิจ/ ผู้ให้บริการ ต้องให้ข้อมูลด้านเทคนิค/ธุรกิจแก่คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ในลักษณะมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และผู้ผลิตต้นทางที่ต้องมีระบบ Eco for Environment

๗.๔ NGOs

เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจมาตรการ/แนวทางการจัดการขยะพลาสติกให้กับภาคประชาชน เพื่อสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

๗.๕ ผู้บริโภค/ประชาชน

เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ เนื่องจากต้องอาศัยความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและประชาชน เพื่อลด เลิกใช้ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastic) ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่มีการนำกลับมารีไซเคิล

๘. กลไกการการขับเคลื่อน

๘.๑ สร้างความรู้ ความเข้าใจ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือการดำเนินงาน

๘.๒ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรหน่วยงานราชการ

๘.๓ ใช้เครื่องมือและกลไกที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ดังนี้

๑) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการขยะพลาสติกแบบครบวงจร

๒) การนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ (Circular Economy) โดยการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมจัดการขยะพลาสติกได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) กฎหมาย โดยเร่งออกกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) เศรษฐศาสตร์ โดยการลดหย่อนทางภาษี การให้เงินอุดหนุนเบี้ยต่ำ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์พลาสติก

๕) การกำกับดูแล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินผลการดำเนินงานการจัดการขยะพลาสติกให้เป็นไปตามกฎหมาย และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๖) ระบบงบประมาณ ได้แก่ เงินลงทุนจากภาคเอกชน เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ และงบประมาณจากภาครัฐ

๗) ผู้ผลิตมีส่วนร่วมในการจัดการขยะพลาสติก โดยใช้หลักการ EPR (Extended Producer Responsibility)

๘.๔ การจัดทำฐานข้อมูลพลาสติกของประเทศ เป็นการศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต นำเข้า ส่งออก ปริมาณการบริโภคและการเกิดเป็นของเสียของพลาสติกแต่ละประเภท เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลพลาสติกเดียวกันทั้งประเทศ

๙. การติดตามประเมินผล

ติดตามประเมินโดยคณะกรรมการและคณะทำงาน ดังนี้

๙.๑ คณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติก ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๙.๒ คณะทำงานสนับสนุนการบริหารจัดการขยะพลาสติก ประกอบด้วย

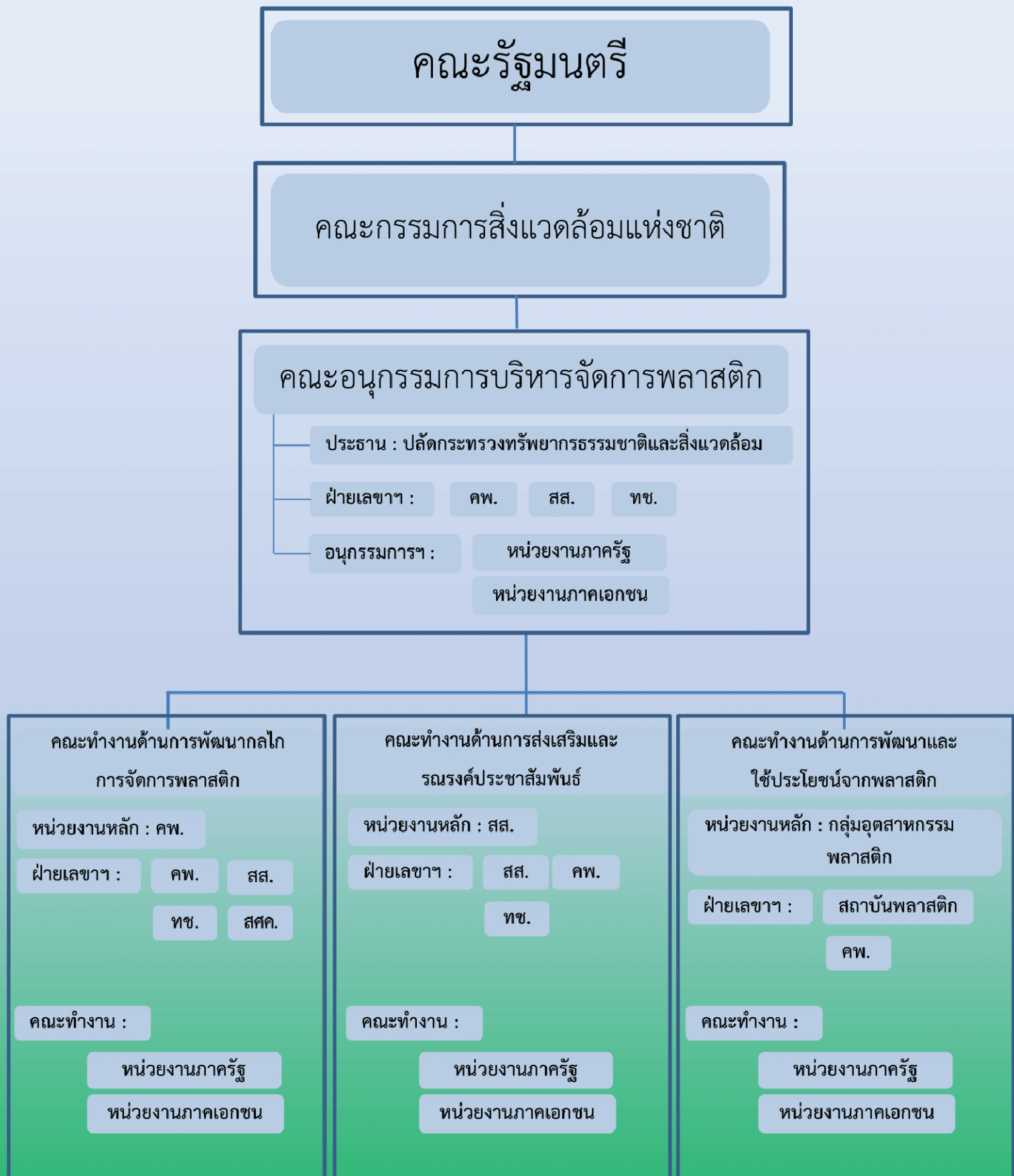
๑) คณะทำงานด้านการพัฒนากลไกการจัดการพลาสติก

๒) คณะทำงานด้านการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์

๓) คณะทำงานด้านการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากขยะพลาสติก

๑๐. โครงสร้างคณะกรรมการและคณะกรรมการติดตามประเมินผล

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หากดำเนินการตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ ให้บรรลุได้ตามเป้าหมาย จะสามารถลดปริมาณขยะพลาสติกที่ต้องนำไปกำจัดได้ประมาณ ๐.๗๘ ล้านตันต่อปี และสามารถประหยัดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ประมาณ ๓,๙๐๐ ล้านบาทต่อปี ประหยัดพื้นที่รองรับและกำจัดขยะมูลฝอย พลาสติก โดยการ ลด คัดแยก และนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ จะช่วยประหยัดพื้นที่ฝังกลบได้ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ ๑.๒ ล้านตัน CO₂ เทียบเท่า หรือถ้านำขยะพลาสติกไปเป็นพลังงานจะก่อให้เกิดพลังงาน ๑,๘๓๐ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง หรือเป็นเชื้อเพลิงสำหรับโรงไฟฟ้าขนาด ๒๓๐ เมกะวัตต์ หรือสามารถประหยัดพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติในกระบวนการผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้วัตถุดิบใหม่ โดยประหยัดพลังงานได้ ๔๓.๖ ล้านล้านบีทียู หรือคิดเป็นน้ำมันดิบประมาณ ๗.๕๔ ล้านบาร์เรล คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท

